

SERVEI D'ASSESSORAMENT
PSICOLÒGIC (SAP)
UNIVERSITAT POMPEU FABRA

MEMÒRIA CURS 2016 - 2017

Eva de Quadras i Josep Mercadal

FUNDACIÓ VIDAL I BARRAQUER

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

2. DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

2.1. Presencialitat

2.2. Anàlisi de les característiques dels usuaris del SAP

2.2.1. Quins estudiants demanen cita al SAP?

2.2.2. Visites dels estudiants de Grau

2.2.3. Visites dels estudiants de Màster i Doctorat

2.2.4. Classificació dels estudiants per Sexe

2.2.5. Classificació dels estudiants per Edat

2.2.6. Classificació pels estudiants per Motiu de Consulta

2.3. Indicacions Terapèutiques

3. COMENTARIS I CONCLUSIONS

1. INTRODUCCIÓ

Amb aquesta memòria es compleix el primer curs sencer realitzat al servei del SAP. Des de el Centre Mèdic Psicològic de la Fundació Vidal i Barraquer vàrem assumir la cobertura del Servei d'Assessorament Psicològic a partir de Gener de 2016. Eva de Quadras i Josep Mercadal, Psicòlegs i Psicoterapeutes, ens vàrem incorporar al SAP a principis de l'any 2016, de tal manera que fins ara no hem pogut cobrir el servei durant tot un curs acadèmic sencer.

Donat que ja tenim un any sencer d'experiència al SAP i, per tant, comptem amb les dades de tot el curs actual i dels trimestres del curs anterior, es realitza una memòria més extensiva en la que contrastarem les dades de les memòries trimestrals que hem anat lliurant, a fi de poder observar i detectar què és el que passa en el servei, quines necessitats s'han anat observant, etc.

2. DESCRIPCIÓ DEL SERVEI

El Servei d'Assessorament Psicològic (SAP) ofereix sis hores a la setmana d'atenció directe als estudiants, repartides en dos dies de tres hores cadascun. La durada de les visites s'ha establert en 45 minuts de manera que en cada jornada es poden atendre quatre visites, amb un total de vuit visites setmanals. Els dies de prestació de servei per aquest curs acadèmic s'ha establert els dimarts i els dijous, essent un terapeuta el que atén els estudiants el dimarts, i una terapeuta els dijous. L'horari del servei per ambdós dies és de 16.00 a 19.00 h., i les hores de visita de cada tarda, les 16.00, 16.45, 17.30 i 18.15 h.

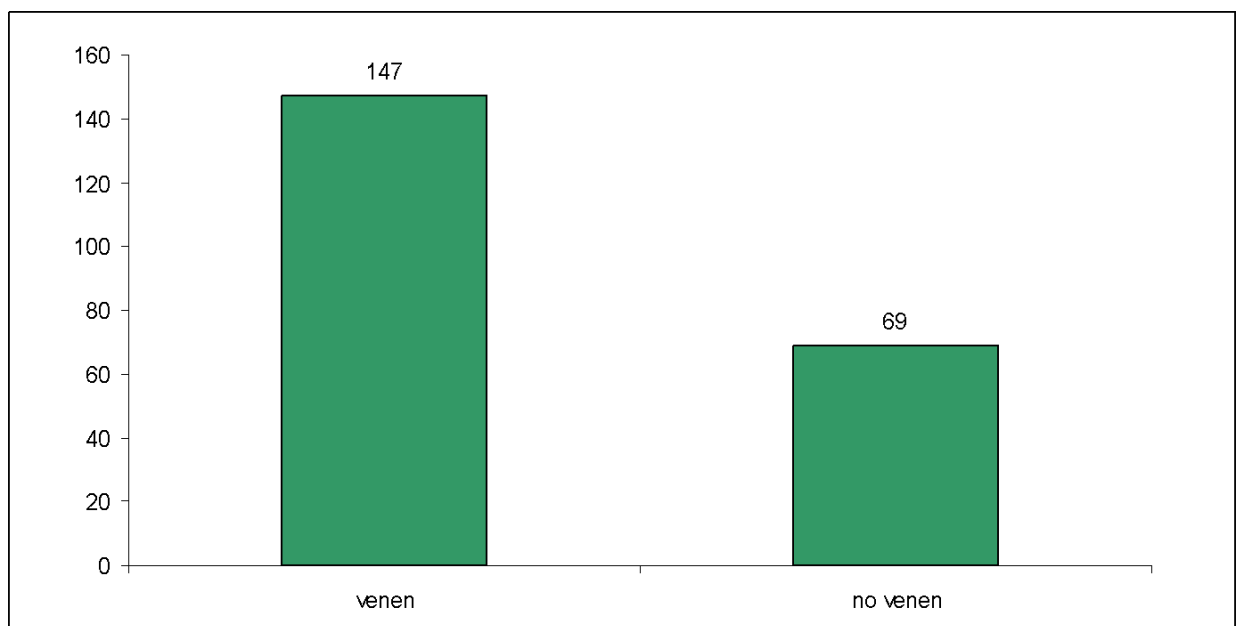
Tot i l'horari establert, els terapeutes hem realitzat els ajustaments horaris adients i visites extres de forma puntual, per adaptar-nos a les necessitats i urgències del servei.

Alhora, els terapeutes hem realitzat coordinacions, consultes externes, supervisions dels casos, etc. fora de l'horari establert.

2.1. Presencialitat

Durant aquest curs acadèmic (Setembre 2016 – Juny 2017) s'han realitzat un total de **147 visites**, en les que s'han atès un total de **102 estudiants**. Volem destacar que el nombre **total de visites programades ha estat de 216**, de les quals 69 finalment no es van realitzar per no acudir a la cita prevista.

Índex de Presencialitat

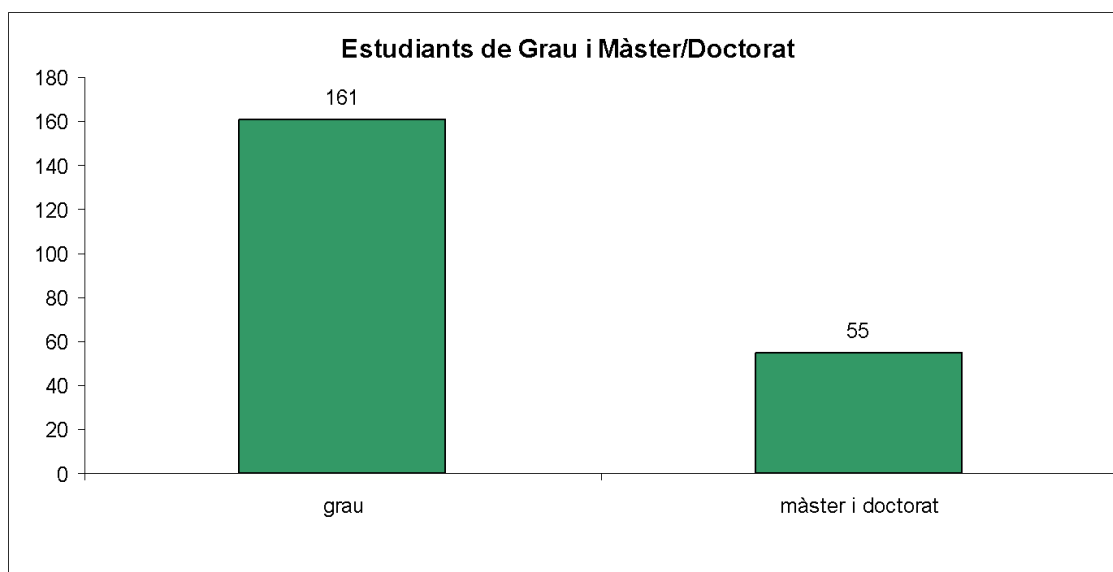
En aquest curs s'han ocupat totes les cites disponibles de l'agenda de cites del SAP i, per tant, no hi havia cap dia ni cap hora sense visita programada. Així doncs, de les

visites programades el 68% s'han realitzat i el 32% restant s'han anul·lat o no presentat.

Aquestes dades ens fan pensar que l'alt índex de absentisme en aquest curs, però també en trimestres anteriors, pot ser degut principalment a un motiu: la llarga espera que els estudiants han de fer entre que demanen cita i que poden tenir la visita. Ens consta que gairebé durant tot el curs hi ha una llista d'espera de un mes o un mes i mig. Aquest és un punt que caldrà revisar de cara al començament del curs vinent, per tal de mirar de reduir el màxim possible la taxa de absentisme, tenint sempre en compte que mai s'arribarà a una taxa del 0%. Pensem que el llarg temps d'espera té com a un dels principals motius que durant Nadal i Setmana Santa el servei es para, igual que durant el període d'exàmens dels estudiants. Aquestes "vacances" a part de fer que el temps d'espera s'allargui, també impedeixen que els estudiants puguin gaudir del servei en un moment del curs en el que les ansietats es poden disparar, ja que es troben davant un exàmens que marcaran el seu futur a curt/mig termini. Per tant, voldríem replantejar la possibilitat de oferir el servei durant tot el curs.

2.2. Anàlisi de les característiques dels usuaris del SAP

2.2.1. Quins estudiants demanen cita al SAP?

El nombre d'estudiants de grau (161) que ha demanat cita al SAP conforma el 74%, essent així el 26% els de màster i doctorat (55). Aquesta proporció és semblant al nombre d'estudiants que hi ha de grau, 9.783 (81'5%), respecte als dels màsters i doctorats, 959 i 1.257, respectivament (18'5%).

2.2.2. Visites dels estudiants de Grau

Estudis	Presencialitat	
	Si	No
Doble Grau en Dret i Administració i Direcció d'Empreses / Economia	3	1
Doble Grau en Traducció i Interpretació i Llengües Aplicades	8	1
Grau conjunt (UPF-UAM-UC3M) en Filosofia, Política i Economia	2	1
Grau en Administració i Direcció d'Empreses	11	4
Grau en Ciències Polítiques i de l'Administració	7	0

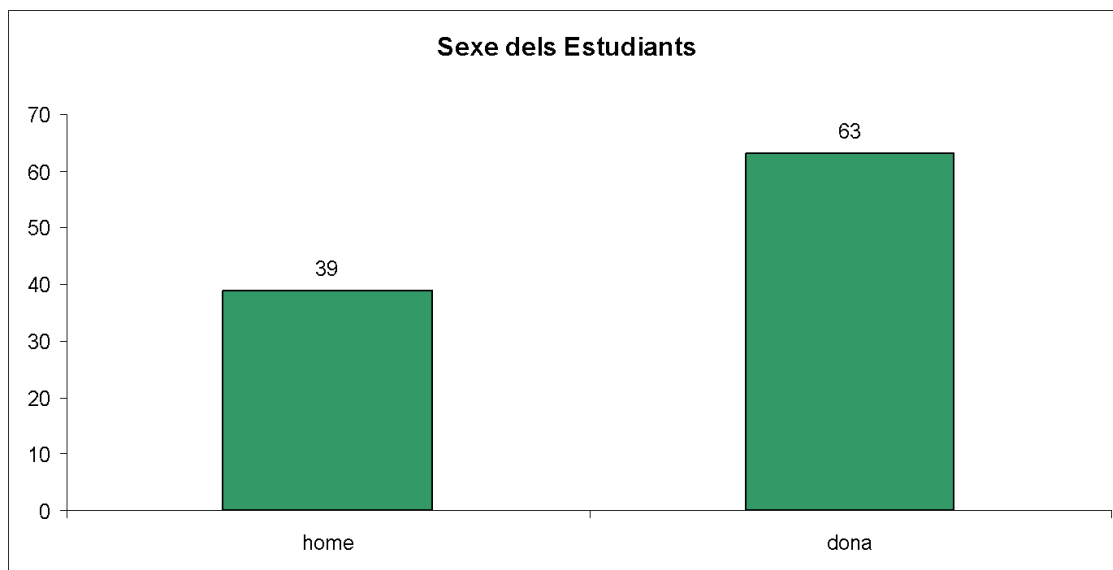
Grau en Comunicació Audiovisual	5	3
Grau en Dret	9	4
Grau en Economia	11	5
Grau en Enginyeria Biomèdica	0	1
Grau en Enginyeria en Informàtica	2	0
Grau en Estudis Internacionals d'Economia i Empresa/International Business Economics	7	3
Grau en Global Studies	4	0
Grau en Humanitats	13	4
Grau en Llengües Aplicades	6	3
Grau en Medicina	9	2
Grau en Periodisme	2	4
Grau en Publicitat i Relacions Públiques	4	1
Grau en Traducció i Interpretació	5	1
Hispanic and European Studies Program	2	3
Grau en Criminologia i Polítiques Públiques de Prevenció	1	2
Grau en Enginyeria de Sistemes Audiovisuals	4	3

2.2.3. Visites dels estudiants de Màster i Doctorat

Estudis	Presencialitat	
	si	no
Màster Universitari en Advocacia	3	1

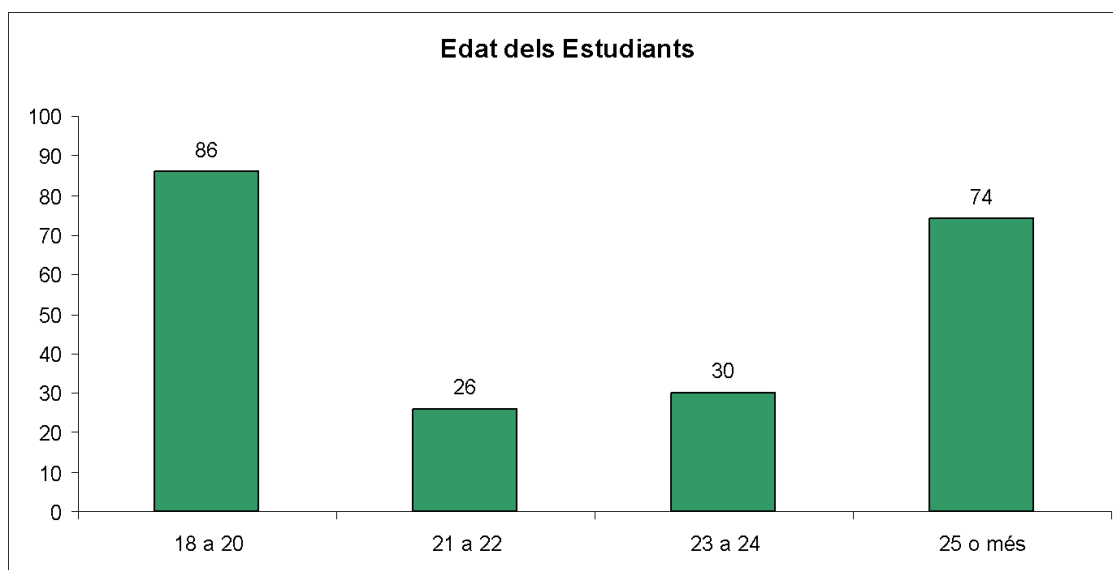
Màster Universitari en Enginyeria Biomèdica Computacional	1	1
Màster Universitari en Lingüística Teòrica i Aplicada	5	2
Màster de Recerca en Ciència Política	1	3
Màster en Bioinformàtica	1	1
Màster en Democràcies Actuals: Nacionalisme, Federalisme i Multiculturalitat	2	0
Màster en Estudis Comparatius de Literatura, Art i Pensament	1	3
Màster Universitari en Sistemes Cognitius i Mèdia Interactius	1	0
Màster en Relacions Internacionals	2	1
Màster en Salut Pública	4	2
Doctorat en Biomedicina	3	2
Doctorat en Dret	6	4
Doctorat en Tecnologies de la Informació i les Comunicacions	2	3

2.2.4. Classificació dels estudiants per sexe

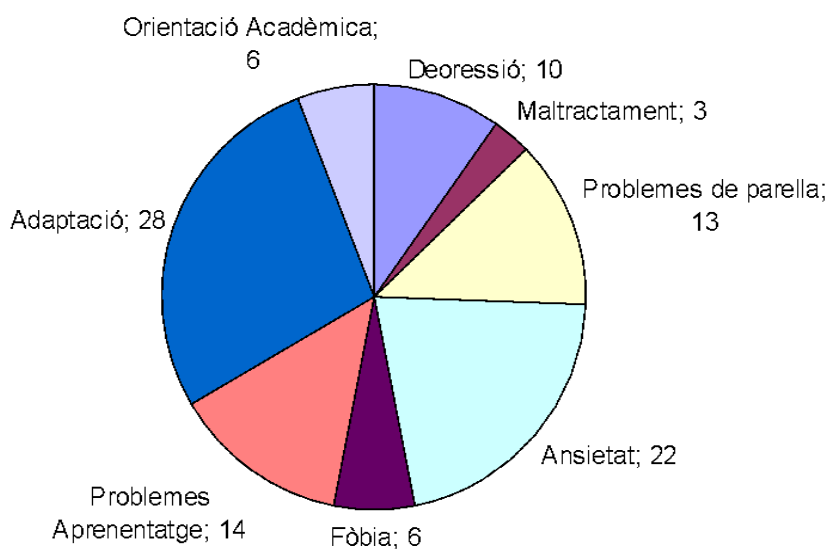
No és cap novetat que demanin hora més dones que homes al servei. Aquesta és la tònica dominant en qualsevol centre d'atenció a la salut mental. Les dones, des de sempre, han demanat més assistència que els homes. En aquest sentit, es podria dir que les dones no tenen o no viuen tant l'estigma d'anar al psicòleg com els homes.

2.2.5 Classificació dels estudiants per edat

Pel que fa a les edats dels estudiants que demanen visita al servei, destaca que el predomini de consultes son d'aquells estudiants en edats entre 18 i 20, i els de 25 o més. Dit en altres paraules, els primers són els que acaben d'entrar a la universitat, i els últims els que estan a punt de sortir-ne. Aquestes dades ens son coherents amb la pràctica clínica, i és que hem atès a molts alumnes amb la ansietat que comporta començar uns estudis i, amb ells, una vida nova a la universitat, i també aquells estudiants que acaben els seus estudis i han de fer front al món laboral, la qual cosa, com és normal, també desperta ansietats.

2.2.6. Classificació per Motiu de Consulta

Es pot observar que dels 102 estudiants que hem vist, bona part els podem englobar com a problemes en les relacions, ja sigui de parella, maltractament, de companys, d'adaptació, etc.

En quan a diagnòstic, hi ha més demanda per ansietat que per depressió. Cal comentar que es difícil de separar moltes vegades el diagnòstic d'ansietat i el de depressió ja que moltes vegades coincideixen totes dues, i una conflictiva porta a l'altre.

Hi ha hagut només 6 casos en tot el curs que acudeixen per temes d'orientació acadèmica. Anem veient com aquesta xifra de cada vegada va disminuint.

En pràcticament tots els casos menys els que acudeixen per temes que en principi son acadèmics, hem pogut treballar els aspectes psicològics que els han portat a fer, en un moment donat, els símptomes que perjudiquen el bon rendiment acadèmic. També hem pogut derivar al servei d'orientació acadèmica de la UPF, amb el qual hem pogut compartir els casos.

2.3. Indicacions terapèutiques

Des del SAP podem oferir fins a un màxim de quatre visites als estudiants (aquest xifra és flexible si el servei no està col·lapsat i veiem que la situació que envolta el cas ho requereix).

D'aquesta manera, el nostre ventall de recursos terapèutics ens permet:

- Fer una visita única, que nosaltres anomenem de contenció, en la que l'alumne té la necessitat d'explicar les ansietats i les angoixes que l'envaeixen i, el sol fet de sentir-se escoltat, el tranquil·litza i ajuda. Aquests tipus d'alumnes acostumen a tornar al cap d'uns mesos.

- Fer un procés exploratori/diagnòstic per avaluar la dimensió de la problemàtica i poder indicar el millor ajut. En aquests casos, hem derivat al personal extern que correspongui (psicòleg, psiquiatre, logopeda, etc.), per a que l'alumne pogués rebre una atenció més regular.

- Fer un seguiment terapèutic breu. Quan hem fet el procés exploratori i hem detectat que l'alumne requeria d'unes sessions més i, pels motius que siguin, no pot obtenir atenció fora del SAP, optem per oferir-los-hi una atenció breu i focal (aproximadament una visita cada mes).

3. COMENTARI I CONCLUSIONS

L'experiència segueix sent molt engrescadora. Tenim cada vegada mes recursos per derivar on creiem que millor es pot ajudar a la persona. Derivem tan a psiquiatres si cal medicació, a especialistes amb temes concrets com la dislèxia, logopedes i psicòlegs de parella. I com ja hem comentat a els serveis que anem coneixen cada vegada mes de la UPF, com es el d'orientació acadèmica.

Hem assistit a molts joves i hem pogut ajudar molt més del que creiem que podríem en tan poc temps. En general els estudiants son molt receptius i agraeixen molt poder parlar amb algú i explicar les seves vivències i emocions que els bloquegen.

Pensem que seria molt favorable per la comunitat d'estudiants poder ampliar el servei, en el sentit de que no hagin de esperar més de un mes des de que reserven la visita fins que els podem atendre. Aquesta ampliació pensem que podria fer-se de dues maneres: ampliant hores als terapeutes per a poder veure un volum més ampli de pacients cada setmana i, facilitar un espai per a poder portar a terme algun grup de escenoteràpia, o el què és el mateix, teatre terapèutic.

Proposem també, poder canviar una tarda d'assistència al SAP per un matí. Pensem que potser els estudiants que tenen classes de tarda no poden accedir al servei o els hi costa més i, com que el servei sempre s'ha ofert les tardes, mai s'ha fet la prova de veure que passaria en quant a índex de presencialitat si el servei s'ofereís el matí o al migdia.